สารนิพนธ์เรื่อง ปัญหาการควบคุมและตรวจสอบการออกกฎของหน่วยงาน

ทางปกครอง: ศึกษากรณีการเพิกถอนกฎตามกฎหมาย

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

คำสำคัญ กฎ/การออกกฎ/การเพิกฉอนกฎ/ฝ่ายปกครอง/สาลปกครอง/

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

นักศึกษา ปรีชา สุขะ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คร.ตรีเพชร์ จิตรมหึมา

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน

คณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

W.fl. 2557

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้เป็นการศึกษาประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย ลำดับรองที่ออกโดยหน่วยงานทางปกครองซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท่างๆ ดังนั้น กฎหมายลำดับรองที่ตราขึ้น โดยหน่วยงานทางปกครองซึ่งอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติให้อำนาจไว้ จึงมีจำนวน มากมาย และมีความหลากหลายที่แตกต่างกันทั้งที่มาของอำนาจในการออก เนื้อหา รูปแบบ สภาพบังคับ ซึ่งกฎดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้ง การมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวคิด และ วิวัฒนาการเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้หน่วยงานทางปกครองออกกฎหมายลำดับรอง โดยศึกษา ระบบกฎหมายของต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นต้น และศึกษาระบบกฎหมายของไทย เพื่อนำมาเป็นกรณีศึกษา ในการพัฒนาการออกกฎหมายลำดับรองของไทยให้มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิ และ เสรีภาพของประชาชนตามหลักนิติรัฐอันเป็นหลักซึ่งอารยประเทศที่เป็นประชาธิปไตย ขอมรับกัน เป็นสากล

ผลจากการศึกษาปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบพบว่า ในระบบกฎหมายของไทยนั้น ยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและกระบวนการ ในการออกกฎของหน่วยงานทางปกครองไว้อย่างชัดเจน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดเป็นคดี พิพาทเกี่ยวกับการเพิกถอนกฎขึ้นสู่ศาลปกครองเป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี ทำให้เกิดการสิ้นเปลือง งบประมาณในการตัดสินคดีเกี่ยวกับการเพิกถอนกฎ

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นของไทยนั้น ผู้เขียนจึงเห็นควรให้มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ กำหนดหลักเกณฑ์ในการออกกฎของหน่วยงานทางปกครองไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. 2539 เนื่องจากผู้เขียนเห็นว่า การใช้อำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานทางปกครองนั้น จะด้องกระทำลงโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อจะได้เป็นสร้างหลักประกันในการ คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือกลุ่มบุคลหนึ่ง บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ทั้งยังสามารถช่วยลดปัญหาการนำคดีเกี่ยวกับการฟ้องเพิกถอนกฎไปฟ้องคดี ต่อสาลปกครองได้อีกทางหนึ่ง อันเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ทั้งยังสามารถทำให้การออกกฎของหน่วยงานทางปกครองต่างๆ มีระบบที่เป็น มาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพตาม หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ของนักกฎหมายหรือ ประชาชนที่สนใจ เพื่อพัฒนาระบบกฎหมายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

THEMATIC TITLE PROBLEM OF CONTROL AND EXAMINATION ON

THE BY-LAW OF ADMINISTRATION: STUDY ON

THE CASE OF REVOCATION OF BY-LAW UNDER

THE LAW ON ESTABLISHMENT AND PROCEDURE

OF ADMINISTRATIVE COURT

KEYWORDS BY-LAW/ISSUING OF BY-LAW/REVOCATION OF

BY-LAW/ADMINISTRATIVE

COURT/PROCEDURE OF ADMINISTRATIVE COURT

STUDENT PREECHA SUKHA

THEMATIC ADVISOR DR.TRIPETCH JITMAHUEMA

LEVEL OF STUDY MASTER OF LAWS, PUBLIC LAW

FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY

YEAR 2014

ABSTRACT

In this thematic, the researcher investigates legal problems arising from the issuing of various pieces of subordinate legislation by the administration such as royal decrees, ministerial regulations, notification of a ministry, rules, regulations, and provisions. Subordinate legislation issued by the administration in accordance with the legal authority vested in it by the legislative branch is both capacious and variegated. However, the pieces of this legislation differ in authorization, contents, form and enforcement. Such regulations may affect the rights, liberties and property of the citizenry in accordance with how enforcement is carried out by agents of state authority.

In this research investigation, the researcher studies concepts and the historical development of how authority has been delegated to administrative agencies in respect to issuing subordinate legislation. In this connection, the researcher examines the legal systems of foreign countries such as the United States of America, England, the Republic of France, the Federal Republic of Germany and others. Using the case study approach, the researcher also studies Thai law in order to encourage the development of an efficient system of issuing subordinate

legislation. Such an efficient system would be concomitantly protective of the rights, liberties and property of the citizenry of the Kingdom of Thailand in accordance with the internationally accepted principle of the legal state, a principle accepted by all democratic nations.

Findings from the systematic study of problems in this area show that in the Thai legal system, there are no clearly written legal provisions designating criteria, steps, and processes in the issuance of regulations by administrative agencies. This state of affairs is one reason there are disputes concerning the revocation of regulations in Administrative Courts and the number of such disputes has increased on a yearly basis. This has led to budgetary waste because of needless hearings involving the revocation of by-law.

In view of these problems, the researcher holds that provisions of the law should be drawn up whereby criteria are designated for issuing administrative agency regulations by reference to the Administrative Procedure Act, B.E. 2539 (1996). The authority and duties of administrative agencies must be legally grounded in this Act. If so, this would guarantee that the rights and liberties of the citizenry are protected and no individual citizens or groups will suffer from discrimination in this connection.

In addition, if these recommendations are followed there will be fewer cases involving the revocation of regulations taken to the Administrative Courts, a state of affairs that would redound to the benefit of the citizenry. Furthermore, the issuing of regulations by administrative agencies would be more systematic, inasmuch as the same standards would be used and, as such, this would ensure efficiency under the principles of good governance. Finally, research into this area by legal specialists or other interested parties would conduce to a more complete development of the legal system.